

BS USARB

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți

Boris Dubosarschi

03 februarie 1947 – 01 noiembrie 2017

*Compozitor, violonist, violist și
pedagog*

...itinerar prin viață și activitate...

TABEL CRONOLOGIC

- **Născut la Bender.**
- **1965** absolvеște Colegiul de muzică „Șt. Neaga” (clasa de vioară a lui L. Bacinin) din or. Chișinău.
- **1968** a studiat vioara clasa profesorului universitar A. Caușanschi și compoziția (respectiv în 1973), clasa profesorului Vasile Zagorschi, la Institutul de Stat al Artelor din Moldova „G. Musicescu”.
- **1964-1965** activează ca artist al Orchestrei simfonice și al Cvartetului de coarde al „Teleradio–Moldova” și **1965-1967** a Filarmonicii de Stat din Moldova.
- **1966-1971** a participat la formarea Teatrului muzical-dramatic popular evreiesc din or. Chișinău ca violonist și ca dirijor al orchestrei, fiind și autor al muzicii pentru spectacole.

- 1975 devine membru al *Uniunii compozitorilor*.**
- 1967-1986 artist al Cvartetului de coarde, în componența căruia a evaluat cu concerte în Moscova, Leningrad, Riga, Erevan și alte orașe ale URSS.**
- 1989-2007 conducătorul muzical al ansamblului Violonistele Moldova, apreciat de publicul din Rusia, Ucraina, Italia, Germania, Franța și Spania.**
- 1986 pedagog, predă vioara la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău.**
- 1989 Artist emerit al RSSM.**
- 1993 conferențiar universitar.**
- 2007 Maestru în Arte al Republicii Moldova.**
- 2008 profesor universitar la catedra Instrumente cu coarde.**

• Bogata sa creație, cuprinzând lucrări simfonice, camerale și vocale, îmbrățișează o vastă paletă stilistică ce merge de la melodică de tip folcloric din primele sale piese la îndrăznelile melodice și armonice ale compozitorilor secolului XX.

• Opere, muzică simfonică, muzică vocal-sinfonică, muzică concertantă, muzică de cameră instrumentală, muzică corală, muzică de cameră vocală, pentru orchestră, pentru cor și orchestră, creații instrumentale de cameră, pentru cor, pentru voce și pian, muzică la spectacole, muzică pentru copii, muzică la spectacole televizate, cântece.

CREAȚIA

482. 1
7086

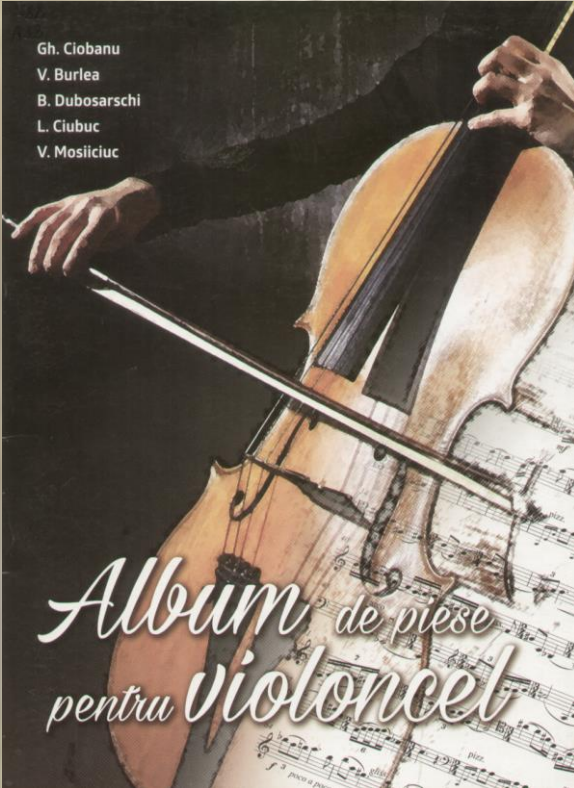
BORIS DUBOSARSCHI
BORIS DUBOSSARSKY
БОРИС ДУБОССАРСКИЙ

**CONCERT
PENTRU PIAN
ȘI ORCHESTRĂ**
CONCERTO FOR PIANO
AND ORCHESTRA
КОНЦЕРТ ДЛЯ ФОРТЕПИАНО
С ОРКЕСТРОМ

Chișinău 2013

Gh. Clobanu
V. Burla
B. Dubosarschi
L. Ciubuc
V. Mosiuc

*Album de piese
pentru Violoncel*

488
A29

ah, ceruit-am de la zodiac

ROMANȚE
pe versurile lui Mihai Eminescu

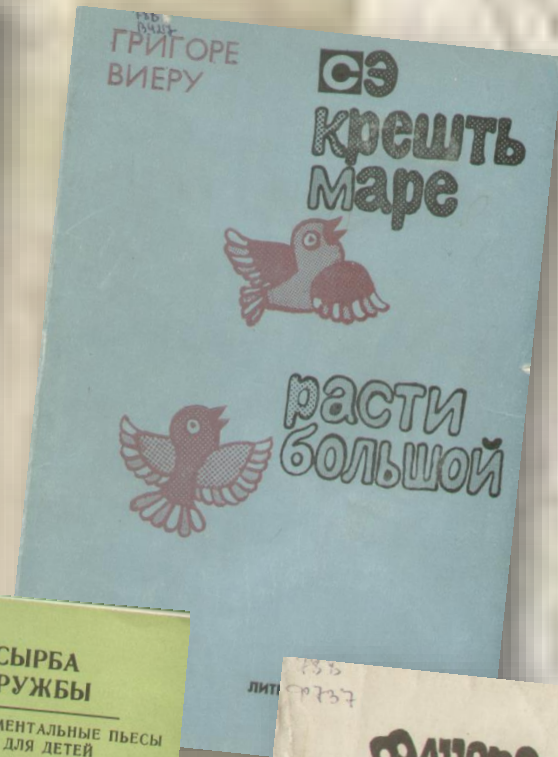
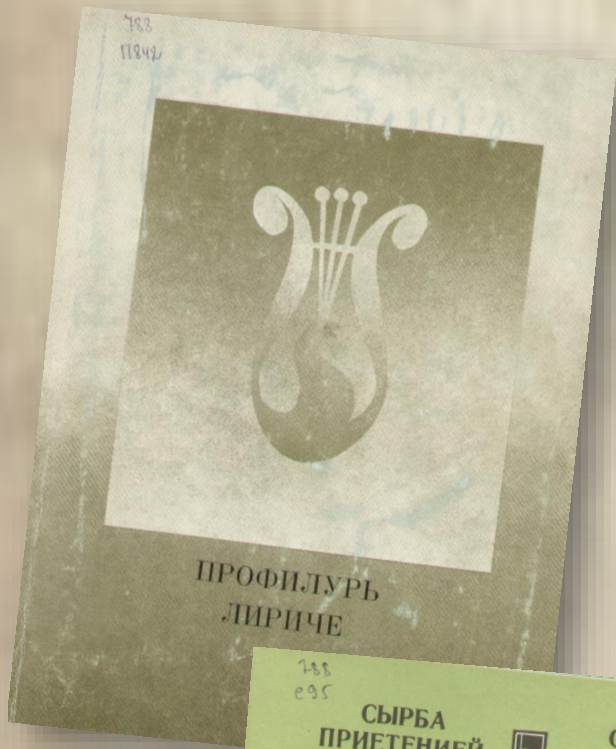
488
D49

*Pe aripi
de cântec*

КРЕСТОМАЦИИ

ПЕНТРУ ПИАН

(КЛАСЕЛЕ I—IV АЛЕ ШКОЛИИ
ДЕ МУЗИКЭ)

ХРЕСТОМАТИЯ

ДЛЯ ФОРТЕПИАНО

(ДЛЯ I—IV КЛАССОВ ДЕТСКОЙ
МУЗЫКАЛЬНОЙ ШКОЛЫ)

К107

КРЕСТОМАЦИИ

ПЕНТРУ ИНСТРУМЕНТЕ
КУ КОАРДЕ ШИ АРКУШ
(ВИОАРЭ, ВИОЛОНЧЕЛ) КУ
АКОМПАНИАМЕНТ ДЕ ПИАН

(КЛАСЕЛЕ 1—4 АЛЕ ШКОЛИИ
ДЕ МУЗИКЭ)

ХРЕСТОМАТИЯ

ДЛЯ СТРУННЫХ ИНСТРУМЕНТОВ
(СКРИПКА, ВИОЛОНЧЕЛЬ)
В СОПРОВОЖДЕНИИ ФОРТЕПИАНО

(ДЛЯ 1—4 КЛАССОВ ДЕТСКОЙ
МУЗЫКАЛЬНОЙ ШКОЛЫ)

PREZENȚE ÎN SURSE DE REFERINȚE

Enciclopedia interpretilor din Moldova

SERAFIM BUZILA

enciclopedia
ARC

EDITURA MUSEUM

169

mat. Valentina Savitchi, Vladimir Miron, Asca Talarova. Ghită Strahilevici, Evgheni Altman, Eugeniu Verbeitchi etc.

Bibliografie: Bolotin, S. *Bibliograficeski slovar' muzikantov-ispolnitel' na duhovih instrumentah*, Leningrad, 1969; *Literatura si arta Moldovei. Enciclopedie*, vol. II, 1985, Chișinău.

DUBIRNĂI Mihail, trombonist și profesor (22.XII.1934, Bersad, gubern. Podoliei, Ucraina). Urmează Conservatorul G. Musicescu din Chișinău (1956-1961) cu Konstantin Eneko (trombon), Boris Kotlearov, Alexandra Beilina (istoria muzicii), Leonid Berov (armonie). În anii 1957-1967, trombonist în Orchestra de studio a Radioteleviziunii din Chișinău. S-a perfecționat la Conservatorul N. A. Rimski-Korsakov din Leningrad (1963) cu A. A. Kozlov (trombon). Profesor de trombon la Conservatorul M.I. Glinka din Novosibirsk (1967-1983) și la Institutul de Arte din Vladivostok (1984-1991). Laureat al Festivalului muzical (Chișinău, 1957); Premiul I la Concursul tinerilor interpreti (Leningrad, 1963). Din 1993, stabilit în Germania.

A cântat în ansamblu cu: E. Doga, S. Glec, D. Gheorghită, G. Săulescu, D. Fedov, M. Bieșu, D. Rotari, A. Mirocinik, A. Samoilă, I. Fazli, N. Duda, A. Valdaev, V. Ichischi, L. Moșanu, A. Ranga s.a.

A înregistrat la Radio Chișinău lucrări de: J. S. Bach, F. Schubert, D. Fedov, A. Ranga, M. Dubirnai s.a.

Bibliografie: Bolotin, S., *Bibliograficeski slovar' muzikantov-ispolnitel' na duhovih instrumentah*, Leningrad, 1968.

DUBOSARSCHI Boris, violonist, violist, profesor și compozitor (3.III.1947, Bender). Studiază la Școala de muzică pentru copii din Bender (1953-1961), la Școala din Chișinău muzică Șt. Neaga din Chișinău (violară) și la Institutul de Arte G. Musicescu din Chișinău (1968-1973) cu Alexandr Causanschi (violară, 1965-1968), Vasile Zagorschi (compoziție), Zlata Teaci (armonie), Isai Alterman (lectura partiturilor), Solomon Löbel (forme muzicale), Boris Kotlearov, Elena Mironenko (istoria muzicii). În anii 1964-1965, 1967-1969, violonist în Orchestra de studio și violist în Cvartetul de coarde (1973-1986),

DUBOSARSCHI

lomon Löbel (forme muzicale), Boris Kotlearov, Elena Mironenko (istoria muzicii). În anii 1964-1965, 1967-1969, violonist în Orchestra de studio și violist în Cvartetul de coarde (1973-1986), membru al Radioteleviziunii din Chișinău; cadru didactic în 1986 la Conservatorul dactile (din 1986) la Conservatorul G. Musicescu din Chișinău. Maestru emerit al artei din Republica Moldova (1989). Membru al Uniunii Compozitorilor din Republica Moldova (1975).

Boris Dubosarschi

Elevi: Lilia Gavrilă, Serghei Tănase, Mariana Doneva, Liana Ipatova, Viorica Buftac, Natalia Iacovlev (violonist); Liviu Știrbu, Vladimir Beleev (compoziție).

A înregistrat la Radio Chișinău lucrări de: J. Haydn, W. A. Mozart, L. Beethoven, F. Schubert, P.I. Ceaiikovski, ethoven, F. Schubert, S. Rahmaninov, V. Sebalin, A. Aliaiev, S. Rahmaninov, G. Galatin, B. Ceaiikovski, D. Kabanov, G. Ahinian, M. Ciurlionis, M. Reger, M. Skoriak, V. Rotaru, S. Orfeev, Șt. Neaga, S. Löbel, A. Chiriac, T. Chiriac, V. Negruța, Z. Teaci, I. Macovei, s.a.

Discografie: Doga, E., *Cvartetul de coarde nr. 2 în Re major*; Neaga, Gh., *Cvartetul de coarde nr. 1* (S 10 12849-50, 1980).

Bibliografie: Sovetskie kompozitori i muzikovedi, Moscova, 1978; Axionov, V., *Moldavskaia simfonia: istoriceskaia V. Moldavskaia simfonia: istoriceskaia evolusia, raznoobraznost' janra*, Chișinău, 1987; Pirosova, G., *Boris Dubosarschi, in: Molodoe kompozitorstvo Sovetskoi Moldavii*, Chișinău, 1982; *Literatura si arta Moldovei. Enciclopedie*, vol. II, 1985, Chișinău; *Compozitori si muzicologi din Moldova*, Chișinău, 1992; Stolear, Z., *Pod odnim nebun*, 1992; Stolear, Z., *Pod odnim nebun*, Chișinău, 1993; Brad, L., *Compozitori, profesori, dirijori*, in: *Mesagerul*, 14.II.1997, Chișinău; *Polar, S. Fedotkin camernoi muziki*, in: *Istoki*,

DUBOSARSCHI

(trombon), Boris Kotlearov, Alexandra Beilina (istoria muzicii), Leonid Berov (armonie). În anii 1967-1967, trombonist în Orchestra de studio a Radioteleviziunii din Chișinău. S-a perfecționat la Conservatorul „N. A. Rimski-Korsakov” din Leningrad (1963) cu A. A. Kozlov (trombon). Profesor de trombon la Conservatorul „M. I. Glinka” din Novosibirsk (1967-1983) și la Institutul de Arte din Vladivostok (1984-1991). Laureat al Festivalului muzical (Chișinău, 1957); Premiul I la Concursul tinerilor interpreti (Leningrad, 1963). Din 1993, stabilit în Germania.

A cântat în ansamblu cu: E. Doga, S. Glec, D. Gheorghită, G. Săulescu, D. Fedov, M. Bieșu, D. Rotari, A. Mirocinik, A. Samoilă, I. Fazli, N. Duda, A. Valdaev, V. Ichischi, L. Moșanu, A. Ranga s.a.

A înregistrat la Radio Chișinău lucrări de: J. S. Bach, F. Schubert, D. Fedov, A. Ranga, M. Dubirnai s.a.

Bibliografie: Bolotin, S., *Bibliograficeski slovar' muzikantov-ispolnitel' na duhovih instrumentah*, Leningrad, 1968.

DUBOSARSCHI Boris, violonist, violist, profesor și compozitor (3. III. 1947, Bender). Studiază la Școala de muzică pentru copii din Bender (1953-1961), la Școala medie de muzică „Șt. Neaga” din Chișinău (1961-1965) cu Leonid Bacinin (violară) și la Institutul de Arte „G. Musicescu” din Chișinău (1968-1973) cu Alexandr Causanschi (violară, 1965-1968), Vasile Zagorschi (compoziție), Zlata Teaci (teorie-solfegiu), Leonid Gurov (armonie), Isai Alterman (lectura partiturilor), Solomon Löbel (forme muzicale), Boris Kotlearov, Elena Mironenko (istoria muzicii). În anii 1964-1965, 1967-1969, violonist în Orchestra de studio și violist în Cvartetul de coarde (1973-1986),

166

Serafim Buzilă

Interpreți DIN MOLDOVA

Lexicon enciclopedic
(1460-1960)

Editura ARC

78(072)МИ

В 18 МИНИСТЕРСТВО КУЛЬТУРЫ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
АКАДЕМИЯ МУЗЫКИ, ТЕАТРА И ИЗОБРАЗИТЕЛЬНЫХ ИСКУССТВ

АЛЕНА ВАРДАНЯН

НОВАТОРСКИЕ ЧЕРТЫ
В КОМПОЗИЦИОННО-ДРАМАТУРГИЧЕСКОЙ
СТРУКТУРЕ
КОНЦЕРТА ДЛЯ ФОРТЕПИАНО С ОРКЕСТРОМ
Б. ДУБОССАРСКОГО

Методическая разработка

Кишинев, 2015

REFERINȚE CRITICE

78(478)
C 51

Irina Ciobanu-Suhomlin

*Repertoriul general
al creației muzicale
din Republica Moldova*
(ultimele două decenii ale secolului XX)

The General Repertory
of Musical Works
of Moldavian Composers
(Last Two Decades of the 20th Century)

 Editura CARTEA MOLDOVEI

PREZENȚE ÎN PUBLICAȚII PERIODICE

В Концерте для кларнета №1 и Концерте для фагота заметно влияние неофольклоризма, который ближе фольклоризму XIX века. В одной из своих предыдущих статей мы обобщили его наиболее характерные признаки, где, в том числе отмечалось, что для неофольклоризма второй половины XX века характерно соединение национальных элементов с современными техниками письма – алеаторикой, сонорикой, додекафонией, микрохроматикой [3, с. 35]. Указанных техник композиции мы не встретим в данных концертах. Традиции и приемы развития, идущие не от фольклора, а от сонатной разработки.

Но вслед за тем, необходимо отметить и черты нового – это использование таких модальных оборотов, которые свойственны именно молдавской музыке (лидомиксолидийский), опора на гармонию двойной доминанты и уменьшенного септаккорда, переменный лад. В ритмике часто воспроизводится триольная пульсация, характерная для хора.

В целом, концерты выступают образами блестящего, виртуозного, национально окрашенного инструментализма и в широком плане восходят к тарафонной лютарской виртуозной концертной игре. Родается уникальная для современной культуры ситуация, когда между профессиональным творчеством и народным существует прослойка «народнопрофессиональных» исполнителей и композиторов-аранжировщиков. Представленное, что данный тип синтетической концепции сочинения является весьма распространенным и показательным для молдавской музыкальной культуры второй половины XX века.

Библиографические ссылки

1. КОНАРОВА, Г. Фольклоризм в творчестве молдавских композиторов и фольклорно-ассоциативная роль фактурных приемов. В: Музыкальная фактура: Сб. трудов. Москва, 2001, вып. 146.
2. MIRONENCO, E. Concertul instrumental în creația compoșitică din Moldova. In: *Arta muzicală din Republica Moldova: Istorie și modernitate*. Chișinău, 2009, p. 703-732.
3. SAMBRISH, E. Specifics of the manifestation of neofolklorism in concert creative activity of A. Eshpay. In: *Artă și educație artistică: Revistă de cultură, știință și practică educațională*. 2008, nr. 2/3 (8/9), p. 34-39.

КОНЦЕРТ ДЛЯ ФОРТЕПИАНО С ОРКЕСТРОМ Б. ДУБОССАРСКОГО: К ПРОБЛЕМЕ ПРЕЛОМЛЕНИЯ РОМАНТИЧЕСКИХ ПРИНЦИПОВ В МУЗЫКАЛЬНОЙ ФОРМЕ

CONCERTUL PENTRU PIAN ȘI ORCHESTRĂ DE B. DUBOSARȘCHI: STUDIUL PROBLEMEI DE TRANSFORMARE A PRINCIPIILOR ROMANTICE ÎN FORMA MUZICALĂ

CONCERTO FOR PIANO AND SYMPHONIC ORCHESTRA BY B. DUBOSARȘCHI: ON THE PROBLEM OF ROMANTIC PRINCIPLES' TRANSFORMATION IN THE MUSICAL FORM

ALIONA VARDANEAN,
lector superior,
Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice

Articolul prezintă este dedicat Concertului pentru pian și orchestră de B. Dubosarschi - un reprezentant al școlii compoșitice naționale și, în special, al genului de concert instrumental. Autorul aduce informații despre istoria compunerii concertului; analizează detaliat principiile romantice ale

СОНАТЫ ДЛЯ СКРИПКИ И ФОРТЕПИАНО БОРИСА ДУБОССАРСКОГО И ВЛАДИМИРА РОТАРУ

SONATAS FOR VIOLIN AND PIANO BY B. DUBOSARȘCHI AND V. ROTARU

Ольга ВЛАЙКУ,
старший преподаватель,
Академия Музыки, Театра и Изобразительных Искусств,
Кишинев

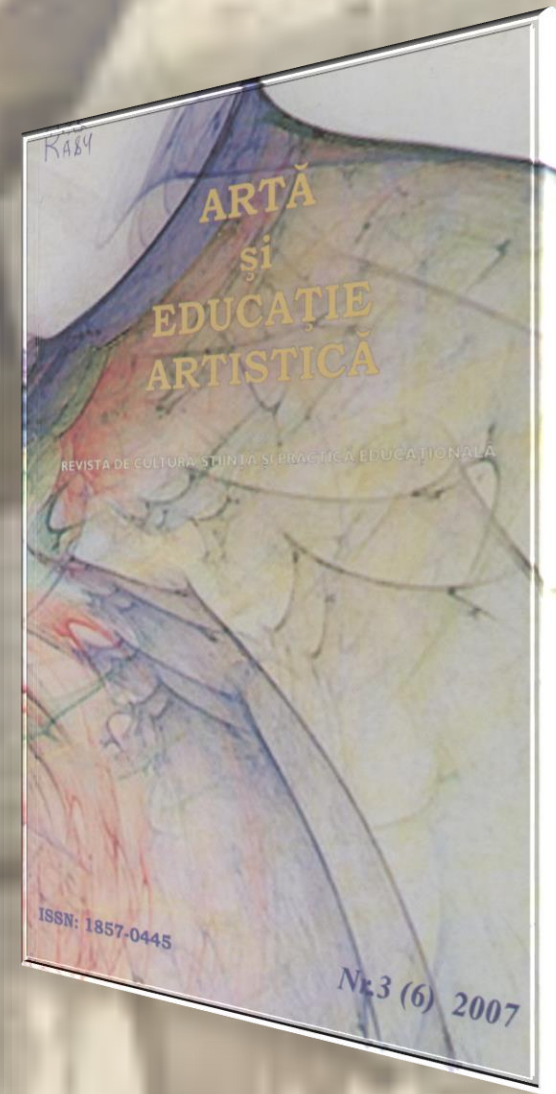
The article analyzes the sonatas for violin and piano of two Moldavian composers: B. Dubosarschi and V. Rotaru. Written at the end of the twentieth century, they reflect the style and genre parameters of the Moldovan instrumental music. The main characteristics of these creations are: the artistic individuality, deep ideological conception and high professionalism of the composers. The author examines compositional peculiarities and the drama of the mentioned works, pointing out their language and musical genres. The author also unveils the national roots reflected in the music of B. Dubosarschi and V. Rotaru.

Скрипичные сонаты, созданные композиторами Молдовы в последние два десятилетия XX века, усиливают и углубляют те тенденции, которые проявились в предшествующие годы. Речь идет об индивидуализации художественного замысла каждого произведения, об усложнении музыкального языка и использовании различных техник композиторского письма.

Примечательно, что данные произведения принадлежат перу композиторов старшего поколения, которые уже сложились как творческие личности и успели заявить о себе и своих композиторских приоритетах. Для них сонатный жанр не является сферой эксперимента, а служит формой выражения глубокого концепционного содержания. Заметное место среди них принадлежит скрипичным сонатам Б. Дубоссарского и В. Ротару.

Соната для скрипки и фортепиано Б. Дубоссарского (1989) относится к числу наиболее значительных произведений композитора и является его безусловной творческой удачей. Глубина образного мира сонаты, драматизм и диалектичность музыкального мышления, композиционная стройность и логическая обоснованность всех конструктивных элементов формы дают основание причислить Сонату для скрипки и фортепиано Б. Дубоссарского к числу лучших примеров данного жанра в музыке композиторов Республики Молдова. А прекрасное знание автором выразительных и технических возможностей как скрипки, так и фортепиано делает текст сонаты естественным и удобным для исполнения.

Соната сочетает в себе черты трехчастного цикла, построенного по принципу медленно – быстро – медленно, с особенно-

Mulți dintre studenții profesorului Boris Dubosarschi sunt laureați ai concursurilor internaționale ai tinerilor interpreți din Moldova, Kazahstan, Belarus, Polonia, Bulgaria, Elveția. Cel mai impresionant dintre ei este I. Gârneț, câștigător al prestigioaselor concursuri Queen Elizabeth (Bruxelles) și D. Oistrach (Moscova, Odesa).

BIBLIOGRAFIE

1. *Boris Dubosarschi în dialog continuu cu muzica* [on-line] [citat 3 noembr. 2017]. Disponibil:
<http://audiovideotecanationala.blogspot.md/2017/02/boris-dubosarschi-in-dialog-continuu-cu.html>
2. *Dubosarschi Boris* [on-line] [citat 3 noembr. 2017]. Disponibil:
<http://www.moldovenii.md/md/people/57>
3. VARDANEAN, Aliona. Adnotare. In: Dubosarschi, Boris. *Concert pentru pian și orchestră*. Chișinău : Căpățînă-Print, 2013. pp. 5-6. ISBN 979-0-3480-0178-4.

REALIZARE:
Elena ȚURCAN,
bibliotecar

Coordonator:
Valentina TOPALO,
șef Centru Manifestări
culturale

2017

IN MEMORIAM